

Datum: 25 maart 2015

Hoort bij collegeadviesnummer: --

Datum raadsvergadering: 2 april 2015

Portefeuillehouder: A. Dragt

Onderwerp

Scenario's wet sociale werkvoorziening WSW en RWA Amfors

Voorgesteld besluit

1. Voor de toekomstvisie de huidige constellatie RWA/Amfors als vertrekpunt te beschouwen. Daarbij worden per bedrijfsonderdeel één of meer onderzoeksrichtingen nader uitgewerkt en wordt rekening gehouden met de onderlinge samenhang tussen de verschillende bedrijfsonderdelen.
2. Het scenario 'directe ontbinding RWA/Amfors' niet nader te onderzoeken.
3. Het scenario 'samenvoeging Sociale Diensten en sw-bedrijf' niet nader te onderzoeken.
4. Voor het beoordelen van toekomstvisie op de uitvoering van de Wsw en RWA Amfors worden de volgende criteria gehanteerd:
  1. Maatschappelijke criteria
    - a. Passend werk voor de doelgroep (de huidige sw-ers)
    - b. Gevolgen voor de doelgroep op korte en langere termijn
    - c. Mate waarin sprake is van werken bij reguliere werkgevers
    - d. Effect op overige doelgroepen
  2. Financiële criteria
    - a. Het exploitatieresultaat in de periode 2016 tot en met 2020
    - b. De frictiekosten in de periode 2016 tot en met 2020
  3. Sturingscriteria
    - a. Regie/sturingsmogelijkheden voor gemeenten
    - b. Ruimte voor ondernemerschap en innovatie
    - c. Flexibiliteit van de sw-organisatie

Kader

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg hebben ter uitvoering van deze wet de publiekrechtelijke rechtspersoon RWA opgericht. Op 1 januari 2015 hebben circa 1500 sw-ers (1145 fte) een arbeidsovereenkomst met RWA. De vennootschap Amfors biedt werkgelegenheid aan deze sw-ers. De gemeenten zijn aandeelhouder van de vennootschap.

Vanaf 1 januari 2015 zijn door het Rijk een aantal ingrijpende veranderingen doorgevoerd die vragen om een herbezinning op de wijze waarop wordt vormgegeven aan de werkvoorziening voor de huidige sw-ers.

Argumenten

Voor het uitwerken van een toekomstvisie zijn drie scenario's verkend.

1. *Directe ontbinding RWA/Amfors*

Dit scenario houdt in dat het bestaande sw-bedrijf per direct in zijn geheel wordt opgeheven en/of overgedaan aan andere partijen. In dit geval moeten gemeenten op zoek naar andere uitvoerders voor de Wsw. Het college acht dit scenario tegen het licht van de criteria niet kansrijk.

2. *De huidige constellatie RWA/Amfors*

Dit scenario houdt in dat per bedrijfsonderdeel (Productie, Mailfors, Metafors, Eemfors, Cleanfors en Werksupport) één of meer van de volgende onderzoeksrichtingen worden uitgewerkt:

- Vervreemding (verkoop productieonderdeel in combinatie met groepsdetachering)
- Joint Venture (samenwerking met marktpartij in combinatie met groepsdetachering)
- Samenwerking met zorginstelling
- Samenwerking met ander sw-bedrijf
- Passende alternatieve werkplekken
- Voortzetting als eigen bedrijfsonderdeel

De verschillende onderzoeksrichtingen voor één bedrijfsonderdeel hoeven elkaar niet uit te sluiten. Zo is het denkbaar dat op basis van de aard van de werkzaamheden binnen een bedrijfsonderdeel activiteiten worden geknipt en dat bij verschillende werkzaamheden verschillende onderzoeksrichtingen het beste passen die naast elkaar leiden tot het beste resultaat. Het college acht dit scenario tegen het licht van de criteria kansrijk. De uitkomst hoeft niet te zijn dat de constellatie RWA/Amfors per definitie in ongewijzigde vorm blijft bestaan.

3. *Samenvoeging Sociale Diensten en SW-bedrijf*

Dit scenario houdt in dat de Wet sociale werkvoorziening en de Participatiewet door één organisatie worden uitgevoerd. Daarbij is variant I dat alleen de werk- en re-integratieactiviteiten worden uitgevoerd door de gefuseerde organisatie van Sociale Diensten en het sw-bedrijf. Variant II is dat ook de inkomenstaken (zoals het toekennen van de bijstandsuitkering) binnen dezelfde organisatie wordt uitgevoerd. Het college acht dit scenario tegen het licht van de criteria niet kansrijk.

Voor de beoordeling van de toekomstvisie worden de volgende criteria voorgesteld:

Maatschappelijke criteria

- a) Passend werk voor de doelgroep: Het gaat erom of een sw-er optimaal kan functioneren en zich kan ontwikkelen (realiseren van de voor hem/haar optimale loonwaarde). Dit vraagt om een optimale balans tussen prestatie en welzijn, het gaat om werk passend bij de (ontwikkelings)mogelijkheden en 'begeleiding' passend bij de beperking.
- b) Gevolgen voor de doelgroep op korte en langere termijn: We willen de hoeveelheid onrust door grote of frequente wijzigingen in werkplek, aard van het werk en/of de aansturing beperken.
- c) Mate waarin sprake is van werken bij reguliere werkgevers: Zowel Rijk als gemeenten streven naar zoveel als mogelijk plaatsing van sw-ers bij reguliere werkgevers.

Financiële criteria

- a) Het exploitatieresultaat in de periode 2016 tot en met 2020: Welk scenario leidt tot het beste exploitatieresultaten in de periode 2016 t/m 2020. Wat is de verwachte ontwikkeling richting 2025. Het gaat om de bijdrage ter dekking van het subsidietekort vanuit het bedrijfsresultaat ofwel het beperken van de gemeentelijke bijdragen.
- b) De frictiekosten in de periode 2016 tot en met 2020: Scenario's zorgen mogelijk tot investeringen of desinvesteringen die frictiekosten met zich meebrengen.

Sturingscriteria

- a) Regie/sturingsmogelijkheden voor gemeenten:
  - In hoeverre kan de gemeente invloed uitoefenen op de inzet van het beste instrument voor een sw-medewerker (balans prestatie en welzijn) (Wsw-taakstelling);
  - In hoeverre heeft de gemeente invloed op het bedrijfsvoeringsresultaat (aandeelhoudersrol);
  - In hoeverre is het sw-bedrijf afhankelijk van opdrachten van de gemeenten en kunnen de gemeenten invloed uitoefenen op de prijs/kwaliteit van producten/diensten die ze afnemen bij de sw-voorziening (opdrachtgeversrol).
- b) Ruimte voor ondernemerschap en innovatie: Om tot een goed bedrijfsresultaat te komen moet een sw-bedrijf relatief zelfstandig kunnen functioneren als onderneming en nieuwe concepten kunnen uitproberen zonder dat dit vertraagd wordt door gemeentelijke besluitvormingsprocessen (o.a. benutting mogelijkheden in de markt, reactiesnelheid, wendbaarheid).
- c) Flexibiliteit van de sw-organisatie: De sw-organisatie moet kunnen meebewegen met wijzigingen in de toekomst, zoals wijzigingen in Rijksbeleid en wetgeving en marktontwikkelingen.

Nadere uitwerking

De portefeuillehouders Werk en Inkomen van de betrokken gemeenten 'vertalen' de inbreng van de gemeenteraden naar een definitieve onderzoeksopdracht aan een extern bureau. Dit bureau zal in samenwerking met Amfors de geselecteerde scenario's/onderzoeksrichtingen nader uitwerken. Zodra de eerste resultaten hiervan in beeld zijn zal ook worden gekeken naar welke juridische structuur/governance het beste past bij de kansrijkste ontwikkelrichtingen. Hierbij zal de eerdere uitgevoerde sterkte-zwakteanalyse van de structuur worden betrokken. Daarna zal een voorstel voor de vast te stellen toekomstvisie ter bespreking worden voorgelegd aan de afzonderlijke gemeenteraden. Het is het streven om dit voor de zomervakantie te doen.

Financiën

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Het college van de gemeente Leusden,

**E.D. Luchtenburg
directeur-secretaris**

**mevrouw drs. A. Vermeulen
burgemeester**

De raad van de gemeente Leusden;

gelezen het voorstel van het college d.d. 25 maart 2015
nummer: 247115

gelet op de noodzaak om te komen tot een toekomstvisie op het uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en RWA Amfors.

b e s l u i t :

1. Voor de toekomstvisie de huidige constellatie RWA/Amfors als vertrekpunt te beschouwen. Daarbij worden per bedrijfsonderdeel één of meer onderzoeksrichtingen nader uitgewerkt en wordt rekening gehouden met de onderlinge samenhang tussen de verschillende bedrijfsonderdelen.
2. Het scenario 'directe ontbinding RWA/Amfors' niet nader te onderzoeken.
3. Het scenario 'samenvoeging Sociale Diensten en sw-bedrijf' niet nader te onderzoeken.
4. Voor het beoordelen van toekomstvisie op de uitvoering van de Wsw en RWA Amfors worden de volgende criteria gehanteerd:
  1. Maatschappelijke criteria
    - a. Passend werk voor de doelgroep (de huidige sw-ers)
    - b. Gevolgen voor de doelgroep op korte en langere termijn
    - c. Mate waarin sprake is van werken bij reguliere werkgevers
    - d. Effect op overige doelgroepen
  2. Financiële criteria
    - a. Het exploitatieresultaat in de periode 2016 tot en met 2020
    - b. De frictiekosten in de periode 2016 tot en met 2020
  3. Sturingscriteria
    - a. Regie/sturingsmogelijkheden voor gemeenten
    - b. Ruimte voor ondernemerschap en innovatie
    - c. Flexibiliteit van de sw-organisatie

Aldus besloten door de raad van de gemeente
Leusden in zijn openbare vergadering van 2 april 2015

mevrouw mr. J.S.Y. Houtman
griffier

mevrouw drs. A. Vermeulen
voorzitter